

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

**Jus Canonicvm R.P. Pavli Laymanni, Soc: Jesu Theologi, Et
Olim In Alma Et Episcopali Academia Dilingana SS.
Canonum Ordinarii Professoris**

Laymann, Paul

Dilingæ, 1666

Ad Lectorem.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-62559](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-62559)

tit. iuncto e. publicato 58. hoc tit. in antiq. electio mox celebrari possit, ac debeat. Cæterum, qui minus legitima suffragia dederunt, antequam scrutinium publicatum sit, ea corrigere possunt, argum. cit. e. publicato, & tradunt hic Ioan. Andr. Dominic. Anton. Francus, & alij circa Gl. ver. residente.

CAPITVLVM III.

Vbi periculum.

PARAPHRASIS.

Quandoquidem vbi maius periculum impendet, ibi diligentius prospiciendum; constat autem grauius pericula inde provenire posse, si Romanam Ecclesiam longo tempore vacare contingat: Idecirco Innocent. IV. Pontifex in eod. Concil. Lugdunenſi cap. 2. in primis confirmat ea, quæ ab antecessoribus suis, præsertim ab Alexandro III. in c. licet de vitanda 6. hoc tit. in antiq. de Romani Pontificis electione decreta sunt; quædam adijcienda esse, necessarium iudicat.

Primum. Vt Cardinales elapsis decem diebus post mortem Pontificis (si ea in ciuitate accidat) qui præsentibus tunc sunt, ad conclaue palatii, in quo Pontifex habitauerat, se conferant, & inde non egrediantur, donec electio peracta sit.

Alterum. Sub pena excommunicationis ipso facto incurrendæ, prohibetur, ne quis Cardinalibus, aut vni eorum scripturam, aut nuncium mittat, vel cum aliquo secretè loquatur, quamdiu in palatii conclaui congregati sunt.

Tertium. Si Cardinales intra triduum, posteaquam conclaue ingressi fuerunt, Ecclesiæ non prouiderunt, quinque se-

quentibus diebus vnum tantum eis ferendum tam in prandio, quam in cena præbeatur: sin autem neque per hos dies electionem perfecerint, præter panem, vinum, & aquam, nihil ipsis ministraretur, donec prouisio illa seu electio subsecuta sit.

Quartum. Cardinales nihil omnino ex Camera Pontificis, nec quippiam aliud ex Sedis vacantis obuentioibus recipere aut vsurpare sibi debent, sub pœna suspensionis ab omnibus redditibus, donec quod acceperint, plenè restituant & satisfaciant.

Quintum. Si accidat, Pontificem extra ciuitatem, in qua cum Curia sua residebat, vitâ excedere, teneantur Cardinales egredi ad electionem in ea ciuitate, in cuius territorio Pontifex obiit, aut, si id fieri non possit, in alia vicina peragendam. Similia habentur in Constit. Nicolai II. Papæ c. 1. d. 23.

Sextum. Dominos, Rectores, & Officiales eius ciuitatis, in qua Rom. Pontificis electio celebranda, Apostolicæ Sedis auctoritate, quæ prædicta sunt, obseruari faciant; sed amplius aliquid attentare non præsumant, idque sub grauibus, ibi adiunctis, pœnis.

Septimum. Omnia pacta, obligationes, & iuramenta, si quæ inter Cardinales fiant, (puta de certa persona, aut ex certa aliqua natione, vel ciuitate, in Pontificem eligenda) penitus cassantur.

Octauum. Audita morte Rom. Pontificis, in ciuitatibus, aliisque locis insignibus, exequiæ celebrandæ sunt; & præces quotidie à Fidelibus ad Dominum Deum fundendæ, pro concordia & Ecclesiæ vtili noui Pontificis electione, donec certus de ea peracta nuncius auditus sit.

A D L E C T O R E M.

*D*estinauerat R. P. Paulus Laymann vniversum Ius Canonicum doctissimis suis Commentariis illustrare, sed destinata exequi non licuit; ea enim mors præmatura Authoris abruptit in limine Operis, ita vt præter illa, quæ ad primi libri Decretalium sex titulos, eosque non omnino integros hæctenus legisti, aliud tibi ex his ad nos peruenierit.

uenerit. Sufficere tamen ad elucidationem reliqui Iuris Pontificij possunt, quæ idem P. Laymann per aliquot annos in publicis prelectionibus magna omnium acclamatione, nec minori fructu in Academia Dilingana dictauit. Quibus licet ad perfectum statum ultima manus Autoris desit, ideoque à priorum Commentationum grauitate & libertate multum distent, suã tamen doctrinã soliditate, & exquisitã eruditione, Iuria huius intelligentibus hoc quantumuis delicato literarum seculo ita sese probarunt, ut multi non exiguo labore, vel sumptu exscripserint: fuerint etiam, qui propè sacrilegij instar censuerint, vel vno apice eorum, quæ summus hic Vir in Ius Canonicum elucubrasset, literariam rempublicam defraudare. Ne igitur in publica commoda peccaremus, horum votis obsecuti sumus, & quidem eò pronius, cum non dubitemus, quin & tu, Lector, iudicio aliorum vota & rem ipsam esse approbaturus.

SUMMARIUM.

1. Cardinales obligantur ad seruandam formam electionis hoc c. prescriptam.
2. Non possunt ij, vacante Sede, aliam iurisdictionem exercere, quæ aliàs ad summum Pontificem spectat.

QUÆRES Primò. Vtrum Cardinales obligentur ad seruandam hanc electionis formam, vel aliam quamuis, quæ à Sum. Pontifice legitime statuta fuit. Responsio est affirmatiua in Clement. Ne Romani: vbi ratio adiungitur; Quia lex Superioris per inferiorem (quales Cardinales sunt Sum. Pontificis comparatione) tolli aut mutari non potest.

QUÆRES secundò. Vtrum Cardinales Sede vacante, aliam iurisdictionem, quæ alioquin ad Sum. Pontificem spectat, exercere possint? Responsio est negatiua in ead. Clement. Excepto, quòd Ecclesiæ Romanæ Camerarium, si vacante sede moriatur, aut alio modo deficiat, atque penitentiarios in decedentium locum, quin & nouos numero auctiore, (si id Cardinalium cœtui concorderet expedire visum fuerit) subrogare possint.

CAPITVLVM IV.

Vt circa.

PARAPHRASIS.

Ne Prælaturas, personatus, & alia per ecclesiastica beneficia diu vacare cum Ecclesiis

detrimento contingat, in eodem Concilio Lugdunensi sub Gregor. X. constitutum est c. 3. vt, si quispiam electioni, postulationi, vel prouisioni se opponat, obijciendo aliquid contra formam, aut contra personas seu eligentium, prouidentium, seu electi, prouisi; & idcirco ad Superiorem appellet, teneatur in publico instrumento omnia & singula, quæ obijcere velit, exprimere; Atque insuper coram publica persona, seu Magistratu, corporale iuramentum præstare de veritate dicenda: id est, quòd credat vera esse, quæ exprimit, & se probare posse: Atque Magistratus, seu Tabellio eius iuramenti præstiti testimonium inferat datis literis, seu instrumento. Alioquin, si appellare volens quædam in instrumento non expresserit, non poterit deinde ipse, vel adherentes ea obijcere, nisi aliquid opponendum postea de nouo emerlerit; aut innotitiam appellantis peruenerit; vel noua probandi facultas oblata fuerit: Itatamen, vt hoc casu proprio corporali iuramento fidem faciat, quòd ea antea ignorarit, nunc autem ita cognouerit, vt probare se posse credat. Hoc c. magis declaratur infra in cap. is cui, & c. Procurator, c. constitutio, & in Clem. Constitutionem eod. tit.

SUMMARIUM.

1. Ad maiorem solemnitatem & firmitatem actus requiritur inserendum iuramentum corporale, hoc est, tactis Evangelijs.

Ddd 3

s. Luc